

CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

51 nci Birleşim

13 . 6 . 1968 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	61	2. — 306 sayılı Kanuna 1036 sayılı Kanununun birinci maddesi ile eklenen 32 nci maddenin 4 ve 5 nci fıkralarının iptal edildiğini bildiren Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/686)	65
2. — YOKLAMA	62	3. — 5237 sayılı Kanununun 19 ncu maddesinin (B) fıkrasının iptaline karar verilmesine ve iptal kararının 17 . 10 . 1968 tarihinde yürürlüğe girmesine dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/685)	65:66
3. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER	63	4. — 17 milli güreşçimize Güreş Federasyonu ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü arasındaki ihtilafın incelenebilmesi için yedi üyeden müteşekkil bir Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu kurulmasına dair Ankara üyeleri Turgut Cebe ve Yiğit Köker'in öneresi	66
1. — Cumhurbaşkanıca Seçilen Üyelerden Cemal Madanoğlu'nun, memlekette görülen ekonomik, politik ve diğer sahalardaki bozuklukların Atatürkçülüğün iyi anlaşılmasında ve ihmal edilmesi olduğunu belirten demeci.	63:64	5. — Hoyran Gölündeki balık avlama hakkının verilmesinde yolsuzluk bulunduğu hakkındaki iddiayı incelemek üzere bir Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu kurulmasına dair, Güven Partisi Grubu Başkanvekili Fehmi Alpaslan'ın öneresi	66:67
2. — Hıfzı Oğuz Bekata'nın, üniversitelerimizdeki olayların bir huzursuzluk işareti olduğuna, Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğrencilerinin bir kısım isteklerinin kabul edilmesinin öğrencilerin hakk olduklarını gösterdiğine ve gerekli tedbirlerin alınmasında gecikilmemesine dair demeci.	64:65		
4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	65,76,78		
1. — Cumhurbaşkanı'nın Irak ve Afganistan'a yapacağı resmî ziyarette Samsun Üyesi Fethi Tevetoğlu'nun refakatine izin verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi. (3/690)	65		

6. — Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin önümüzdeki dönem toplantısına katılmak üzere Hatay Üyesi Enver Bahadır- lı'nın seçildiğine dair Güven Partisi Grubu Başkanvekilliği tezkeresi.

67

7. — Özel yüksek okullar hakkındaki araştırmanın tamamlandığına ve raporun önümüzdeki günlerde sunulacağına dair Cumhuriyet Senatosu Özel Yüksek Okulları Araştırma Komisyonu Başkanlığı tezkeresi.

67

8. — Kontenjan Grubu Başkanlığı Cemalet Madanoğlu, Genel Sekreterliğe Âdil Ünlü ve Yönetim Kurulu üyeliklerine de Zerin Tüzün ve Vahap Güvenç'in seçildiklerine dair Kontenjan Grubu Başkanlığı tezkeresi.

67

9. — Cumhurbaşkanıca Seçilen Üyelerden Hidayet Aydın'ın İktisadi ve Mali İşler Komisyonundan istifa ettiğine dair önergesi.

67

10. — Irak ve Afganistan'a yapacağı resmî ziyaret süresince kendisine, Anayasanın 100 ncü maddesi gereğince, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İbrahim Şevki Atasagun'un vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın tezkeresi. (3/677)

67:68

11. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi (3/676)

68

12. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi. (3/678)

68

13. — Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi (6/679)

68

14. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Baka-

rı Seyfi Öztürk'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi (3/680)

68

15. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi. (3/688)

68

16. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kürşad'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi (3/689)

68:69

17. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Ahmet Türkel'e dönüşüne kadar Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi. (3/687)

69

18. — Vazife ile yurt dışına giden Adalet Bakanı Hasan Dincer'e, dönüşüne kadar Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi. (3/683)

69

19. — Vazife ile yurt dışına giden Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem'e, dönüşüne kadar, Gümrük ve Tekel Bakanı İbrahim Tekin'in vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı tezkeresi. (3/684)

69

20. — İktüzüğün 5 ve 8 nci maddelerinin tadili ile ilgili ve bir yıldan fazla bir zamandan beri Anayasa ve Adalet Komisyonunda bekliyen teklifinin, İktüzüğün 36 ncı maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Genel Kurul gündemine alınması hakkındaki Çanakkale Üyesi Nahit Altan'ın önergesi.

69:70

21. — Başkanlık Divanında açık bulunan üyeliklere seçim. 70:73,76:77,78:79

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

73,77

1. — Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/511; Cumhuriyet Senatosu 2/245) (S. Sayısı : 1129)

73:76,77:78

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay Cumhuriyet Senatosu salonuna teşrif ettiler.

Başkan, Başkanvekili Sırrı Atalay; üçüncü üçte bir yenileme seçimlerinden sonra yapılan bu özel birleşimde; seçimlere girmiyen veya seçimlerde kazanamayan üyelerin hizmetlerinin takdir ve şükranla anılacağını, yeniden seçilen üyelere başarılar dilediğini, eski Meclis Başkanlarından Kâzım Özalp'ın hâtırasını saygı ile yâdettiğini, Amerika Birleşik Devletleri Başkan adayı Rebert Kennedy'nin menfur bir suikaste kurban gitmesini çağımızın bir talihsizliği saydığını, Cumhuriyet Senatosunda mevcut işleri ve Cumhuriyet Senatosu Teşkilât Kanununun tatilden evvel çıkarılması hususunu Millet Mec-

lisinin üçtebirisinin lûtfkâr gayretlerini beklediğini belirtti.

Cumhuriyet Senatosu Üyelerinin yenilenmesi dolayısıyla Cumhurbaşkanınca ve genel oyla seçilen üyeler andıçtiler.

13. Haziran 1968 Perşembe günü saat 15,00 te toplanılmak üzere birleşime saat 15,50 de son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Sırrı Atalay

Kâtip
Çanakkale
Nahit Altan

Kâtip
Cumhurbaşkanlığınca S. Ü.
Âdil Ünlü

SORULAR

Sözlü sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, emekli, dul ve yetimlerin, maşalarını alırken çektikleri müşkülâta dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/494)

2. — Cumhuriyet Senatosu Denizli Üyesi Hüseyin Atmaca'nın, Millî Eğitim Şûrası toplantılarına dair sözlü soru önergesi, Millî Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir. (6/495)

3. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kâmil Karavelioğlu'nun, 29 Nisan Gençlik gününü anma toplantısına dair sözlü soru önergesi, İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/496)

Yazılı sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, dükkân ev münasebetlerine dair yazılı soru önergesi, Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. (7/453)

2. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, Aras vâdisindeki tahribata dair yazılı soru önergesi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gönderilmiştir. (7/454)

3. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Selâhattin Özgür'ün, Burhaniye Altinkum plâj yoluna dair yazılı soru önergesi, Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir. (7/455)

4. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan'ın, Biga kazasındaki toprak dağıtımına dair yazılı soru önergesi, Maliye ve Köy İşleri Bakanlıklarına gönderilmiştir. (7/456)

5. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Sadi Koçaş'ın, otomobile gelen turistlere dair yazılı soru önergesi, Gümrük ve Tekel ve Turizm ve Tanıtma Bakanlıklarına gönderilmiştir. (7/457)

6. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Sadi Koçaş'ın, Yayladağ gümrüğü tesislerine dair yazılı soru önergesi, Turizm ve Tanıtma ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarına gönderilmiştir. (7/458)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Sırrı Atalay.

KÂTİPLER : Hüseyin Atmaca (Denizli), Âdil Ünlü (Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yeter sayı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

3. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER

1. — *Cumhurbaşkanınca seçilen üyelerden Cemal Madanoğlu'nun; memlekette görülen ekonomik, politik ve diğer sahalardaki bozuklukların Atatürkçülüğün iyi anlaşılmasını ve ihmal edilmesi olduğunu belirten demeci.*

BAŞKAN — Gündem dışı Sayın Cemal Madanoğlu, «Atatürkçülük» hakkında görüşeceklerdir. (A. P. sıralarından «Ne hakkında» sesleri.) «Atatürkçülük» hakkında... Buyurunuz.

CEMAL MADANOĞLU (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan ve senatörler, Cumhuriyet Senatosuna yeni katılan arkadaşlara sevgiler, tebrikler ve başarı dilekleri...

Konuşmam kısa olacaktır. Kıran kırana olacağı anlaşılan gelecek seçimin provasından yeni çıkmış bulunuyoruz. Görüyoruz ki, sonuç değişmiyor. Seçilebilmek için olağan saydığımız tutumumuz, gericiliğin gitgide dışlerini daha da sivrilmesine yarıyor. (A. P. sıralarından «anhyamadık» sesleri.) Bunun nedeni, Atatürkçülüğün ideolojisini kurmakta çok, pek çok gecikmiş olmamızdan ileri geliyor. Balkan papazlarının, uluslarının bağımsızlıkları için ellerinde haçları, nasıl boğuştuklarını, Kıbrıs kilisesinin Yunanistan'a bağlanmak için nasıl uğraştığını bilip, görürken; biz burada «vatan uğrunda ölenler şehit değildir, din uğrunda şehittir» diye, tek dayanağımız olan ordu - millet geleneğimizi ykmaya çalışıyoruz. Araplar bile önce Arap, sonra Müslümandırlar. Önce Arap, sonra Müslüman oldukları için İngilizlerle birleştiler, üstümüze yürüdüler. Biz önce Türk, sonra

Müslüman olduğumuzu kavrayamıyoruz. Bugün de Arap milliyetçiliği ihvanül müslimini yaşatmıyor. Mısır'da, Suriye'de, Irak'da tutunamayan «Müslüman Kardeşler» Türkiye'mizde kendi evlerinde gibidirler. Bir Cizreli bana, «Mülâzim Efendi», demişti, «Türkler Yasef'in oğlundan türemişlerdir. İşte, Cudi dağı, Cizrede'dir, Yafes'in mezarı da Cudi dağındadır. Anhyamadım, siz mi Türksünüz, biz mi Türküz.» Şimdi «ben Türküm» demeye getirtmek için sözü Cudi dağına tırmandıranlar kalmadı artık Selçuklulardan evvel Anadolu'ya göç edenler dillerini yitirdikleri için bugün ayrıcalık taslayıp dururlar.

1954 senesinde Borneo Adasının Lobuvan kasabasında bir şeyh ile görüşmüştüm.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, sizin Heyeti Umumiyeye bir sunuşunuz vardır, sayın hatip ona göre konuşsunlar.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin Sayın Kalpaklıoğlu, takdir yetkisi sizin değildir. Lütfen devam edin Sayın Madanoğlu.

CEMAL MADANOĞLU (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, Labuvan şeyhini dinlerken, yakınlıkları karşısında yüreğim sızlamıştı. Ağlıyarak bana «Miralay efendi» demişti, «olmaya ki Mustafa Kemal'in yolundan şaşasınız. Sonra biz neyleriz, halkımıza kimi gösteririz de bunların elinden nasıl kurutuluruz?» Labuvan Şeyhinin bunları dediğinden bir yıl sonra, 1954 te, Bandum

Konferansında Türkiye Dışişleri Bakanının emperyalizmden yana ateşli konuşmasını dinleyen, Türkiye'nin Mustafa Kemal'in yolundan şaşmış olduğunu pek şaşacak, çok üzülecekti. Türkiye, mütareke devrinin köhne sarayına karşılık, yurda Yunan ordusunun yanısıra mızraklarında fetvalar takılı halife ordusuna saldırdırp sonunda bir İngiliz gemisine binip kaçan padişahı, şeyhül islâmını çoktan unutmıştu. Bu Anadolu Türk'ün anayurdudur. Bin yıl evrimi içinde bu böyle olmuştur. Bayraksızlıktan bunalan, Asya'da olsun, Balkanlarda olsun, sıkışan her Türk Türkiye'ye sığınır. Onun içindir ki, bu Türkiye, Türklüğün anayurdur, Türkün de son yurdudur. Türkiye'nin güvenliği uluslaşmasındadır, ümmetleşmekte değil. Soyuzlaşmaktan, dağılmaktan kurtulmanın, korunmanın başkaca yolu yoktur. Şimdi biz, bizi uluslaştırmak, Türklüğümüze eristirmek isteyen kurtarıcı ve korucuyu taşıyoruz. Onun kurduğu bir fakültede portrelerini indiriyoruz. Türk ocağında, ona inat kalpak giyilmesini, hem de gençlik kolları adına ve de bir öğretim üyesinin ağzından istiyebiliyoruz. Bir dekan, ilâhiyatçı dekan, Atatürkçü olduğu için tartaklanırken bir başka dekan Atatürk düşmanlarına kucak açıyor.

Millî birlikçilerin haset ve neseplerinden söz edilişi sarsalayıcı oldu. Ortada tevil götürmeyen bir zabıt varakası ve bu zabıt varakasında garnizon komutanının, emniyet komiserinin, jandarma komutanının imzaları var. Mahalle kahvehanelerinde sorumsuz, kurusıkı satışmalar anlamayı ve anlaşmayı tıkar. Anayasanın bu Meclis içindeki gözcüleri anlama ve anlaşma yollarını tıkamak isteyenlerin karşılarında olacaklardır. Bu yolu sonuna kadar açık tutmaya çalışacaklardır. Sorumluluğun gereğini böyle anlıyoruz.

Din elden gidiyormuş. İslâmiyet tabiat kanunlarına uygun tek gerçekçi dindir. İslâmda ilim en yüksek mertebe, düşünmek en büyük ibadettir. İslâmiyet kemâl dinidir. İslâmda kemâl tekâmüldedir. Müslümanlık dünyada sefalet, ahrette saadet uyuşturmacasının karanlık izbesine çekilemez.

Kominizm geliyormuş. Yeniden kurtuluşçu- luğa girişmek istemek, evet yeniden kurtuluşçu- luğa girişmek istemek, Devlet çarkını toplum yararına döndürmek istemek, sosyal adaleti ger-

çekleştirmek istemek komünistlik değildir. Aksine komünizme karşı panzehirdir. Toplum düzeninden sorumlu olanlar, düzensizliğe sürüklenişle meşgul olmayacak kadar meşguldür. Bu Anayasada, yalnız Anayasa Mahkemesi değil bir de Millî Güvenlik Kurulu var. Bu kurul, Doğu ve Batı emperyalizmlerinin arasında Türkiye'nin pazarlığa elverişli durumunu görüp, millî güvenlik anlayışı üzerinde yükümlü olduğu temel görüşü belli etmelidir. Bu temel görüşün içine uluslaşma, ulusal güc ve ulusal ordu da alınmalıdır. Millî Güvenlik Kurulu, yurtda uluslaşmayı daraklatan farklılaşma, yabancılaşma, ayrıcalaşma görüntülerini, Şah İsmail'in dervişlerinin yerini alan barış gönüllülerini, imam - hatip okulları içinde çöreklenen Müslüman Kardeşleri, yüksek öğrenimi yozdurma, özel okul bezirganlarını göremiyor.

Millî kaynakları, pazarları yabancılara dağıtmakla, Batman - İskenderun boru hattını satmaya kalkışmakla, (satamadı ya...) (A. P. sıralarından, gürültüler «ne alâkası var» sesleri.) Ulusal güvenliği, ulusal gücü neylesine kemirdiğini bilemiyor.

Subay kaynaklarını daraltarak, ordunun millî bünyeye yaygınlığını ve bağlılığını sarsan...

MUSTAFA DELİVELİ (Hatay) — 5 bin kişiye siz uzaklaştırdınız.

BAŞKAN — Sayın Deliveli lütfen müdahale etmeyin, müdahale etmeyin efendim.

MUSTAFA GÜLCÜGİL (Isparta) — Onlar yapmazlar.

BAŞKAN — Sayın Gülcügil, müdahale etmeyin efendim.

MUSTAFA GÜLCÜGİL (Isparta) — Ona söylemiyorum beyefendi, (Arka sırayı gösterecek) oraya söylüyorum.

CEMAL MADANOĞLU (Devamla) — Subay kaynaklarını daraltarak, ordunun millî bünyeye, yaygınlığını ve bağlılığını sarsan, emeğin değerlendirilmesinde aşırı ölçülere uzanarak subayı aydın çevrelerden koparan ve orduyu milletin gözündeki paragöz duruma düşüren uygulamalardaki yıkıcılığı anlıyamıyoruz. (Hangi yıkıcılık sesleri.) Kuruldan bahsediyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Madanoğlu görüşlerini ifade ediyorlar, şahsi kanaatlerini ifade ediyorlar. (Gürültüler) («Gündem dışı ile alâkası yok» sesleri)

Sayın Madanoğlu, siz de lütfen gündem dışı bir konuşmanın çerçevesi içerisinde «Atatürkçülük» konusunda görüşünüzü ifade edin, fazla yaymayın lütfen.

CEMAL MADANOĞLU (Devamla) — Evet efendim bitmek üzere.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Efendim eğer deşarj olmak istiyorlarsa konuşsunlar dinliyelim.

BAŞKAN — Sayın Öztürkçine lütfen dinliyelim.

CEMAL MADANOĞLU (Devamla) — Bu Kurul, ulusal orduyu giderek, milleti ordu ile kaynaştırıp ordu - millet'i canlandırmayı düşünmüyor. Toplum düzeninden yükümlü olanlar, demin de arz etmiştim, düzensizliğe sürüklenişle meşgul olamayacak kadar meşguller. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Sayın Delivelioglu lütfen... (A. P. sıralarından «çıkalm sesleri» ve birkaç senatör salonu terk etti.), (C. H. P. sıralarından «çıkın, çıkın», «Dinlemek kabiliyeti olmayanlar çıkın» sesleri.)

CEMAL MADANOĞLU (Devamla) — Bu durumda çekişmeler gelişip, sürüp gidiyor, tedirginlik artıyor, gerçek yurt severler, Büyük Millet Meclisine bakıyorlar. (Gürültüler)

Az kaldı efendim, az. B. M. M. ve T. B. M. Meclisinin içinde Cumhuriyet Senatosu yurt sorunlarını ele almak zorunluluğunda bulunduğu artık anlamaktadır. Ekonomik, politik sızma ile gericilik tırmanması içiğe tek bir stratejidir. Buna karşı strateji de Atatürkçülüktür. İmayı başına buyruk bırakıp, atışmalarla oyalanarak, umursamazlık içinde sorumluluk yürütülemez ve giderilmez. Bu Mecliste ve bu memlekette Atatürkçülüğün dimdik bir Türkiye demek olduğunu, boynu bükük, beli eğik bir Türkiye demek olduğunu kavrayanlar, görünüşünden, sandığından çok ve güçlüdür. Besbelli ki, «Atatürkçülüğün başka yoktur yapacak.» diyebildiğimizde üstesinden gelebileceğimiz hiçbir zorluk, çözümlenebileceğimiz hiçbir yük kalmıyacaktır. Elverir ki, işlerine öyle geldiği için direnenlere, direnmelerinin işimize gelmediğini, elele, başbaşa bir ağız olup anlatmak istiyelim.

Hepiniz sağ olun, Türkiye var olsun. (Alkışlar)

2. — *Hıfzı Oğuz Bekata'nın; üniversitelerimizdeki olayların bir huzursuzluk işareti olduğuna, Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğrencilerinin bir kısım isteklerinin kabul edilmesinin öğrencilerin haklı olduklarını gösterdiğine ve gerekli tedbirlerin alınmasında gecikilmemesine dair demeci.*

BAŞKAN — Üniversite olayları hakkında gündem dışı Sayın Hıfzı Oğuz Bekata. Çok kısa olmak üzere rica edeceğim, önümüzde seçimler var.

HIFZI OĞUZ BEKATA (Ankara) — Sayın Başkan, değerli senatör arkadaşlarım; şurası bir gerçektir ki, üniversitelerimizde ciddi huzursuzluk var. Üniversite öğrencileri, fakülte kapılarında, Bakanlık kapılarında hak arıyorlar.

Bugünkü gazetelerin başlıklarını okuyorum : «Erzurum, Ankara, Ege Ziraat ; İstanbul Orman ; Ankara Hukuk, Dil - Tarih ve Coğrafya, İstanbul Hukuk fakültelerinde boykot var.

Öğrenci hareketi büyüyor.

İstanbul Hukuku dün işgal edildi.

Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğrencileri Millî Eğitim Bakanlığına yürüdüler.

Reform isteyen öğrenciler, Rektörlük ve Senato salonunu işgal ederek, sınavları önledi.

Gençler Üniversiteyi işgal etti.

Fen Fakültesi de boykot kararı aldı...»

Bu gençler haklı mıdır, acaba neler istiyorlar, diye hep düşünüyoruz. Ve öğreniyoruz ki, Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi Yönetim Kurulu ve Millî Eğitim Bakanlığı, öğrenci isteklerinin bir kısmını kabul etmiş. Demek oluyor ki, sokaklara dökülen öğrencilerin istekleri haklı imiş ve bugüne kadar saksaklandığı için olaylara sebebiyet verilmiş.

Gazetecilerin: (Öğrenci olayları hakkında Başbakan olarak düşüncelerinizi açıklamak mümkün mü?) şeklindeki sorularına Sayın Süleyman Demirel, (Hayır, değil) cevabını vermişler.

Her gün biraz daha genişlemekte ve ciddiye-tini arttırmakta olan öğrenci hareketleri üzerinde Millî Eğitim Bakanı da bir şey söylememektedir.

Gençlerimizi tedirgin eden ve hepimizi üzen bu meseleyi sorumlu makamların önemle ele almalarını, idareî maslahattan vazgeçerek, çözüm çarelerini acele bulmalarını istiyoruz.

Öğrencilerin biran önce huzura kavuşturulmalarında büyük fayda görmekteyiz.

Hükümet, öğrencileri, kamu oyunu ve Parlâmentoyu tatmin edici aydınlığa kavuşturmak gö-

revini yapmakta daha çok gecikmemelidir.

Teşekkür eder, Yüce Senatosu saygılarımla selâmlarım. (Alkışlar)

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Cumhurbaşkanının Irak ve Afganistan'a yapacağı resmî ziyarette Samsun Üyesi Fethi Tevetoğlu'nun refakatine izin verilmesine dair Başkanlık tezkeresi (3/690)*

BAŞKAN — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları arasında bulunan tezkerelerini okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi :

Cumhurbaşkanımızın 27 Nisan 1968 - 5 Mayıs 1968 tarihleri arasında Irak ve Afganistan'a yapacakları resmî ziyaret sırasında kendilerine Cumhuriyet Senatosu Samsun Üyesi Fethi Tevetoğlu'nun da refakat etmesi uygun görülmüştür.

Anayasamızın 78 nci maddesine göre gereğinin yapılması ve sonucunun bildirilmesini rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

BAŞKAN — Anayasanın 78 nci maddesi gereğince izin verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *306 sayılı Kanuna 1036 sayılı Kanunun birinci maddesi ile eklenen 32 nci maddenin 4 ve 5 nci fıkralarının iptal edildiğini bildiren Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/686)*

BAŞKAN — Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresini okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Seçimlerle ilgili kanunların bâzı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki 1036 sayılı Kanunun iptaline dair, Türkiye İşçi Partisi Millet Meclisi Grubu, Yeni Türkiye Partisi ve Cumhuriyet Senatosu 34 üyesi tarafından açılan dâvalar üzerine, dilekçelerin Mahkememiz kalemine kayıt tarihlerine gö-

re ilk önce Türkiye İşçi Partisi Millet Meclisi Grubunun dâvası ele alınmış ve 3, 4 ve 6 Mayıs 1968 günlerinde yapılan inceleme sonunda :

306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa 1036 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile eklenen 32 nci maddenin «bir seçim çevresinde» diye başhyan dördüncü ve «şayet» diye başhyan beşinci fıkralarının, bir seçim çevresinde kullanılan muteber oy puslaları toplamının o çevreden çıkacak milletvekili sayısına bölünmesiyle elde edilecek sayıdan az oy alan siyasi partilere ve bağımsız adaylara milletvekilliği tahsis edilemeyeceği ve bunlara verilen oyların nazara alınmayacağı kuralını koymaları ve böylece her şeyden önce Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan ve seçim kanunlarında da uyulması gereken (Türkiye Cumhuriyeti... demokratik bir hukuk devletidir.) ilkesini zedelemekte bulunmaları dolayısıyla Anayasaya aykırı olduklarından iptallerine 6 . 5 . 1968 tarihinde karar verilmiştir.

Bilgilerini rica ederim.

İbrahim Senil

Anayasa Mahkemesi Başkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

3. — *5237 sayılı Kanununun 19 ncu maddesinin (B) fıkrasının iptaline karar verildiğine ve iptal kararının 17 . 10 . 1968 tarihinde yürürlüğe girmesine dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/685)*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 19 ncu maddesinin (B) fıkrası hükmünün Anayasaya aykırı olduğundan bahsile iptali Danıştay Dâva Daireleri Kurulunca itiraz yoluyla istenmiş olmakla yapılan inceleme sonunda :

1. 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 19 ncu maddesinin (B) fıkrasında yer alan «Belediye içindeki limanlarda boş veya yüklü olarak durup denizi veyahut göl ve nehirleri işgal eden veyahut depo vesair suretle kullanılan

büyük, küçük deniz nakil vasıtalarından belediye meclisince düzenlenecek tarifeye göre resim alınır.» şeklindeki hükmün, Anayasaya aykırı bulunduğundan iptaline.

2. İtiraz konusu hükmün iptali, (B) fıkrasında yer alan ve dâva dışında kalan öteki hükümlerin uygulanmama sonucunu doğurduğundan (B) fıkrasının öteki hükümlerinin de, 44 sayılı Kanunun 28 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca iptaline;

3. İptal kararının 17 . 10 . 1968 gününde yürürlüğe girmesine.

18 . 4 . 1968 gününde Esas 1967/54 Karar, 1968/12 sayı ile Karar verilmiştir.

Bilgilerini rica ederim.

İbrahim Senil

Anayasa Mahkemesi Başkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

4. — 17 Millî güreşçimize Güreş Federasyonu ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü arasındaki ihtilâfın incelenebilmesi için yedi üyeden müteşekkül bir Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu kurulmasına dair Ankara üyeleri Turgut Cebe ve Yiğit Köker'in önergesi.

BAŞKAN — İki, Cumhuriyet Senatosu araştırması talebi vardır, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Son günlerde, memleketimizi yabancı diyarlarda hiçbir maddi menfaat gözetmeden ve tam bir amatör ruhla, şerefle temsil etmiş ve uzun yıllar boyunca şampiyonluk elde edemediğimiz güreş sporunda Türkiye'ye kıymetli şampiyonluklar kazandırmış bulunan 17 millî güreşçimizle Güreş Federasyonu ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü arasında büyük bir ihtilâf çıktığı malûmlardır. Gerek Federasyon ve gerekse Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün yanlış ve taraftarane tutumları sebebiyle meydana gelen ve memleketimizin nadir yetiştirdiği kıymetli güreşçilerimizi basına, hilâfı hakikat beyanlarda bulunmak suretiyle gerek memleket efkârında ve gerekse dünya spor çevrelerinde küçük düşürme gayretlerinin hakikî sebeplerini araştırmak ve bu suretle de tam bir amatör ruhla memleket şerefini yükseltmekten başka gayesi olmayan ve bu uğurda teklif olunan rüşvetleri dahi reddeden güreşçilerimizin haklı ve mâkul feratlarının asıl sebeplerini tesbit için İftüzüğün

133 ncü maddesi gereğince Cumhuriyet Senatosu araştırması açılmasını ve araştırma komisyonunun 7 sayın üyeden teşekkül etmesini arz ve teklif ederiz.

23 . 5 . 1968

Ankara
Turgut Cebe

Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — İftüzük gereğince gereği yapılacaktır.

5. — *Hoyran Gölündeki balık avlama hakkının verilisinde yolsuzluk bulunduğu hakkındaki iddiayı incelemek üzere bir Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu kurulmasına dair, Güven Partisi Grup Başkanvekili Fehmi Alpaslan'ın önergesi.*

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Akşam Gazetesinin 9 Haziran 1968 günlü nüshasının, (Görünüş) sütununda, ilhami Sosyal «Balığın Dişlisi» başlıklı bir yazı yazarak Senirkentli Ali Özbaylı'dan aldığı mektuba istinaden, Eğridir Gölünün yukarı bölümünü teşkil eden Hoyran Gölündeki balık avının yıllık imtiyazına Büyükkabaca Balıkçılar Kooperatifi tarafından 1,5 milyon lira verildiği halde, Maliye Bakanlığınca bazı haksız tasarruflara da girilmek suretiyle Senirkent A. P. İlçe Başkanı Ali Kaldırım ve Denizli Senatörü Kemal Turgut'un kardeşi Kadir Turgut tarafından kurulan Paravan Kooperatife üç seneliğinin 380 bin liraya kiralandığını bildirmektedir.

Bu bilgi gerçek ise, Devletimizin temelinde ciddi bir hastalığın bulunduğunu kabul etmek ve derhal tedbirlerine geçmek gerekir.

Bilgi gerçek değilse, umumi efkârı tahrip maksadına mâtuf bu gibi yayınlara karşı gereğini düşünmek icabeder.

Bu itibarla, İftüzüğün 133 ve 134 ncü maddeleri gereğince, meselenin derinliğine gidilerek bir Cumhuriyet Senatosu araştırmasına tabi tutulmasını, araştırma için her gruptan bir kişi alınarak Komisyon teşkilini saygı ile arz ve teklif ederim.

Güven Partisi Cumhuriyet
Senatosu Grubu Başkanvekili
Artvin
Fehmi Alpaslan

BAŞKAN — İhtüzük hükümlerine göre gereği yapılacaktır.

6. — *Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin önümüzdeki dönem toplantısına katılmak üzere Hatay Üyesi Enver Bahadır'ın seçildiğine dair Güven Partisi Grubu Başkanvekilliği tezkeresi.*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin önümüzdeki dönemi için Güven Partisi Grupundan aşağıda adı yazılı adayın seçilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Güven Partisi Cumhuriyet
Senatosu Grubu Başkanvekili
Artvin
Fehmi Alpaslan

Yedek Üye :

Enver Bahadır (Hatay)

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

7. — *Özel yüksek okullar hakkındaki araştırmanın tamamlandığına ve raporun önümüzdeki günlerde sununacağına dair Cumhuriyet Senatosu Özel Yüksek Okulları Araştırma Komisyonu Başkanlığı tezkeresi*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Özel Yüksek Okulları Araştırma Komisyonu inceleme ve çalışmalarını 14 . 4 . 1968 tarihinde tamamlamıştır.

Rapor yazılacak ve önümüzdeki günlerde Yüksek Başkanlığa sunulacaktır.
Saygılarımla.

Cumhuriyet Senatosu Özel Yüksek
Okulları Araştırma Komisyonu
Başkanı
Manisa
Refik Ulusoy

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

8. — *Kontenjan Grubu Başkanlığına Cemal Madanoğlu, Genel Sekreterliğe Âdil Ünlü ve Yönetim Kurulu üyeliklerine de Zerin Tüzün ve Vahap Güvenç'in seçildiklerine dair Kontenjan Grubu Başkanlığı tezkeresi.*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

11 . 6 . 1968 Salı günü saat 16,00 da, Grupumuz, yeni katılan beş üyenin de iştirakiyle top-

lanmıştır. Bu toplantıya, mâzeretine binaen Ankara'ya gelmemiş bulunan Sayın Hidayet Aydın katılmamıştır. Ondört üyenin iştirakiyle yapılan gizli oylama sonucunda; Grup Başkanlığı ile Yönetim Kurulu üyeliklerine aşağıda isimleri yazılı Sayın Üyeler seçilmişlerdir.

İhtüzüğün 15 nci maddesi uyarınca keyfiyet bilgilerinize arz olunur.

Saygılarımla.

Cumhuriyet Senatosu Kontenjan
Grubu Başkanı
Cemal Madanoğlu

Grup Başkanı : (Cemal Madanoğlu)

Genel Sekreter : (Âdil Ünlü)

Yönetim Kurulu Üyesi : (Zerin Tüzün, Vahap Güvenç)

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

9. — *Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyelerden Hidayet Aydın'ın İktisadi ve Malî İşler Komisyonundan istifa ettiğine dair önergesi.*

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

Meslek ve ihtisasım ve senelerce Adalet Komisyonunda çalışmaklığım sebebiyle ve mümkünse Anayasa ve Adalet Komisyonunda çalışabilmek imkânını sağlamak üzere halen mensub olduğum Senato İktisadi ve Malî İşler Komisyonundan istifa ediyorum. Saygılarımla.

10 . 6 . 1968

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Hidayet Aydın

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

10. — *Irak ve Afganistan'a yapacağı resmî ziyaret süresince kendisine, Anayasanın 100 nci maddesi gereğince, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İbrahim Şevki Atasağın'un vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın tezkeresi (3/677)*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Irak Cumhurbaşkanı Ekselâns Abdurrahman Muhammed Arif ile Afganistan Kırâh Majeste Muhammed Zaher Şah'ın vâkı davetleri üzerine mezkûr memleketleri 27 Nisan, 5 Mayıs 1968 günleri resmen ziyaret etmek maksadiyle, 27 Nisan 1968 Cumartesi günü Ankara'dan uçakla Bağdat'a hareket edeceğim.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 100 ncü maddesi gereğince, dönüşüme kadar, Cumhurbaşkanlığına, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İbrahim Şevki Atasagun'un vekillik edeceğini arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

11. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/676)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

CENTO Bakanlar Konseyi toplantısına katılmak üzere yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanlığına, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

12. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/678)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vâkı davet üzerine, 27 Nisan - 5 Mayıs 1968 tarihleri arasında Irak ve Afganistan'a yapacağım resmî ziyaretlere iştirak edecek olan Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanlığına İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

13. — Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/679)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

14. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/680)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'nun dönüşüne kadar, Millî Savunma Bakanlığına Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

İbrahim Şevki Atasagun
Cumhurbaşkanı Vekili

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

15. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/688)

BAŞKAN — Tezkere okunacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanlığına, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

16. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kürşad'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/689)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
Vazife ile yurt dışına gidecek olan Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kürşad'ın dönüşüne kadar, Turizm ve Tanıtma Bakanlığına, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

17. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Ahmet Türkkel'e dönüşüne kadar, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'ın vekillik etmesine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/687)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Ahmet Türkkel'in dönüşüne kadar, Ticaret Bakanlığında, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

18. — Vazife ile yurt dışına giden Adalet Bakanı Hasan Dincer'e, dönüşüne kadar Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/683)

BAŞKAN — Tezkere okunacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına giden Adalet Bakanı Hasan Dincer'in dönüşüne kadar, Adalet Bakanlığında Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

19. — Vazife ile yurt dışına giden Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem'e, dönüşüne kadar, Gümrük ve Tekel Bakanı İbrahim Tekin'in vekillik etmesine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/684)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
Vazife ile yurt dışına giden Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem'in dönüşüne kadar, Çalışma Bakanlığında Gümrük ve Tekel Bakanı İbrahim Tekin'in vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Bir Sayın Üyenin önergesi vardır, okutuyorum.

20. — İçtüzüğün 5 ve 8 nci maddelerinin tadili ile ilgili ve bir yıldan fazla bir zamandan beri Anayasa ve Adalet Komisyonunda bekleyen teklifin, İçtüzüğün 36 ncı maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Genel Kurul gündemine alınması hakkındaki Çanakkale Üyesi Nahit Altan'ın önergesi.

BAŞKAN — Önergeyi okuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 5 nci maddesinin 3 ncü ve 4 ncü cümlelerinin kaldırılması ve 8 nci maddenin matlabının ve (A) fıkrasının 1 nci, 2 nci ve 3 ncü bendleriyle (B) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki teklifim, 12 Mayıs tarihinde Yüksek Başkanlıkça ilgili komisyon olan Anayasa ve Adalet Komisyonuna havale edildiği halde, o tarihten bu yana geçen bir seneden fazla süre içinde bugüne kadar neticelendirilip Genel Kurula arz edilmemiştir.

Bu durum muvacehesinde; İçtüzüğün, tasarı ve tekliflerin komisyonlarca neticelendirme zamanını düzenliyen 36 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca, teklifimin Genel Kurul gündemine alınmasını arz ve talebederim.

Çanakkale
Nahit Altan

BAŞKAN — Sayın Nahit Altan'ın vermiş olduğu önergede, İçtüzüğün değiştirilmesi teklifinin İçtüzükle tesbit edilen müddet içinde ilgili Anayasa ve Adalet Komisyonunda görüşülüp, Genel Kurula gönderilmediğini ve bu sebeple İçtüzüğün kendisine vermiş olduğu yetkiye dayanarak 36 ncı madde gereğince doğrudan doğruya Cumhuriyet Senatosu gündemine alınmasını istemektedir. Bu hususta görüşmek

istiyen yok. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler...

AZMİ ERDOĞAN (Diyarbakır) — Görüşmek istiyorum.

BAŞKAN — Hangi husus hakkında?

AZMİ ERDOĞAN (Diyarbakır) — Bu hususta. Şimdi evveleminde bu takririn ne vakit verilmiş olduğu, durumun ne merkezde olduğu hakkında evvelâ Anayasa ve Adalet Komisyonundan Başkanlığın bir bilgi alması icabederdi. Onun için böyle mücerred bir beyanla ifade etmenizin usule uymadığı kanaatindeyim.

BAŞKAN — Bu sebeplere binaen tamamlandı, gelmesini istiyorsunuz. Anayasa ve Adalet Komisyonunda henüz Başkan ve Sözcüsü değişmiş bulunmaktadır ve bu sebeple savunmasını da burada yapacak durumda değildir. Sayın Azmi Erdoğan'ın teklifi Başkanlık Divanınca münasip görülmektedir. Bu sebeple Anayasa ve Adalet Komisyonunun Başkan ve Sözcüsünün bulunacağı bir birleşimde oylama hususu ve gerekirse görüşülmesi yapılmak üzere tehir edilmiştir, efendim.

21. — *Başkanlık Divanında açık bulunan üyeliklere seçim.*

Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanında üç açık yer bulunmaktadır. Bilinmektedir ki, Cumhuriyet Senatosu Başkanı ve bir Başkanvekili ile bir Divan üyeliği açık bulunmaktadır. Bunun için seçim yapılacaktır. Anayasa gereğince Başkanlık için gruplar aday gösterememektedirler. Başkanvekilliği ve bir Divan üyeliği için Adalet Partisi Grubunun bir tezkeresi vardır, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Grupumuz Genel Kurulunun bugün yaptığı toplantıda Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanı adaylarını aşağıdaki şekilde tesbit etmiştir. Bilgilerinize saygı ile arz ederiz.

Cumhuriyet Senatosu Adalet Partisi

Grup Başkanı

Bursa

Şeref Kayalar

Başkanvekilliği : Mehmet Ünalı (Adana)

Kâtipliğe : Ömer Ucuza (Eskişehir)

BAŞKAN — İctüzük gereğince iki seçim yapacağız. Birisi, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı seçimi, diğeri de Başkanvekili ve bir Divan üye-

liği yeridir. Seçim usulüyle ilgili bir önerge vardır, okutacağım.

Başkanlığa

Divanın yeniden teşekkülü mevzuabahsolmadığına göre Başkan, Başkanvekilliği ve Kâtip üyelik seçimlerinin aynı zamanda yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Trabzon

Reşat Zaloğlu

Bilecik

Orhan Tuğrul

BAŞKAN — Arkadaşlarımız, Başkan, Başkanvekilliği ve Divan üyeliği için seçimlerin bir arada yapılmasını istemektedirler. Bu hususu...

AZMİ ERDOĞAN (Diyarbakır) — Aleyhinde konuşacağım.

BAŞKAN — Aleyhinde buyurunuz. Leh ve aleyhte birer kişiye söz verip oylama ile meseleyi hallederiz. Aleyhinde Sayın Azmi Erdoğan, buyurunuz.

AZMİ ERDOĞAN (Diyarbakır) — Çok muhterem arkadaşlarım, öngenin ihtiva etmiş olduğu mevzu hakkında görüşlerimi arz etmeden evvel, Yüksek Senatonun müsaadesini istirham etmek suretiyle seçimlerle ilgili bir hususu da bu arada arz etmeme müsaadelerinizi rica ediyorum. Efendim, mevzuumuz seçim olduğu için arz ettiğim husus seçimle ilgili bulunacak.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Başkanlık Divanı, Anayasanın mahsus maddesi gereğince ve ona tebaan Cumhuriyet Senatosu Tüzüğüne göre, Başkanlık Divanı teşekkül eder. Anayasanın 84 ncü maddesine göre, her parti kuvvetleri oranında Başkanlık Divanında temsil edilirler, ibaresini taşımaktadır. Ve tüzüğümüzün mahsus maddeleri de Başkanlık Divanının ne yolda, hangi usul içerisinde seçimlerinin yapılacağını irae etmektedir. Her ne kadar kısmi Senato seçimlerinden sonra Başkanlık Divanında üç yer inhilâl etmişse de Başkanlık Divanının 1 Kasım 1967 yılında tarzı teşekkülü Anayasanın bu âmir hükümlerine göre ve aynı zamanda tüzükte mevcut maddeye istinaden teşekkül etmiş oranlara tekabül eden miktar nisbetinde Başkanlıkta temsil edilir keyfiyetine maalesef tam mânasiyle riayet edilmiştir. Zira bugün de aynı şekil devam et-

tiği takdirde durum şöyle olacaktır : Tüzüğün mahsus maddesine istinaden arz ediyorum. Adalet Partisinin bugün 54,54 puvanı vardır. («Bununla ne alâkası vardır?» sesleri) Alâkası vardır. Alâkası yoksa Başkanlık ikaz eder, ben sözümü keserim. Adalet Partisinin 54,54 puvanı vardır, C. H. P. nin 17,36 puvanı vardır, Güven Partisinin 5,94 puvanı, Kontenjan Grupunun 8,10 puvanı vardır, Millî Birlik Grubu 7,56 puvana sahiptir. Ve halihazırda bugün Başkanlık Divanında temsil durumları şöyledir : Adalet Partisi 56 puvanla temsil edilmektedir ve hakkı olan miktardan 1,46 fazla puvanla temsil edilmekte. C. H. P. 20 puvanla temsil edilmektedir ki, 2,64 puvan fazlasıyla temsil edilmektedir. G. P. 12 puvanla temsil edilmektedir, esasen bugün 5,94 puvanı olması lâzımdır ki, 6 puvan fazlasıyla temsil edilmektedir. Kontenjan Grubu, 0,10 eksik puvanla temsil edilmektedir. Millî Birlik Grubu 0,56 eksik puvanla temsil edilmektedir. Bu arada 6,50 puvan da boşlukta kalmaktadır. Bu, Senatonun Heyeti Umumiyesince de malûm olduğu gibi, kendiliğinden de meydana çıkan bir keyfiyettir. (A. P. sıralarından mahiyeti anlaşılmıyan bir müdahale) Beyefendi, bendeniz burada Anayasaya uygun bir Başkanlık Divanı teşekkülü için arz ediyorum. Yoksa, seçime keyfiyetinden uzak olarak, şimdiden tâlibolmadığımı arz ve beyan ederim. Fakat Başkanlık Divanının Anayasa ve İktüzüğe aykırı teşekkül ettiği takdirde bunun âkibetini de sizin takdir etmenizi istirham ederim.

İSKENDER CENAP EGE (Aydın) — Şimdiye kadar nerede idin?

AZMİ ERDOĞAN (Devamla) — Söyledim, fakat siz bâtilü müdafaada büyük gayret gösterdiniz de onun için bu hal oldu.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bunu bu şekilde kaydettikten sonra, 2 nci noktaya geliyorum. 2 nci nokta şudur : Bugün Başkanlık Divanı yeniden teşekkül etmediği cihetle, bugün Başkan, Başkanvekili ile Kâtip üyenin seçimlerinin bir arada yapılması hususu teklif edilmektedir. Halbuki İktüzüğümüzde kesin bir hüküm vardır. Bu hükme göre Başkanlık seçiminin müstakil olarak yapılması lâzımdır. Başkan ve Divan üyelerinin birlikte teşekkülüne İktüzük cevaz vermemektedir. İktüzüğün

sarih maddesini Yüksek Senatonun dikkat nazarına arz ederim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Önerge lehinde Sayın Erdoğan Adalı, buyurunuz.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; Sayın Azmi Erdoğan arkadaşımız Senatoda mütadolan bir taktik gereğince ve zamanı yanlış intihabederek konuştu. Başkanlık Divanının oranları bahis mevzuu değildir. Verilmiş olan taktir, seçimlerin üçünün bir arada yapılmasına aittir. Kendisi bu arada oranlar hakkında öteden beri malûm fikirlerini söylediler.

Muhterem arkadaşlarım; önerge İktüzüğe uygundur. Yaptığımız seçim Riyaset Divanının yeniden teşkiline ait bir seçim değildir. Riyaset Divanındaki boşlukların doldurulmasına aidolan bir seçimdir. Taktirin gayesi de gayet samimîdir. Bir şeyden maksat ne ise ona göre hükmolunur kaidesi gereğince arkadaşlarımız zamandan tasarruf gayesiyle hareket etmişlerdir. Hepimiz seçimlerden yeni geldik, seçim meydanlarında, kahve köşelerinde çalışmaktan, zamandan, gündemde bulunan ehemmiyetli kanunlardan bahsettik. Vatandaş da bunu bekliyor. Açıkça ifade etmek istiyorum, Başkanlık seçimi uzayabilir. Eğer Başkanlık seçiminden başlayıp da, Başkanvekilliği, Kâtiplik seçimini bekletirsek boşuboşuna zaman kaybetmiş oluruz. Başkan, Başkanvekili ve Kâtip seçimine gidersek tahmin ediyorum ki, Başkanvekili, Kâtip arkadaşımız daha kolaylıkla seçilir. Tahmin ediyorum, Başkan da ilk turda seçilir. Fakat üçünün bir arada olması zamandan tasarrufu icabettirir. Daha 2 Haziranda vatandaş beş seçimi birden yaptı, biz Senato olarak, Riyaset Divanındaki üç seçimi bir arada yapmaktan fayda mülâhaza ediyoruz. Muhterem Senatonun her bakımdan faydalı olan, İktüzüğe muhalif olmıyan bu taktirin kabul edilmek suretiyle zamanımızı, vatandaşın binlerce lirasına mal olan saatlerimizi heba etmemenizi muhterem Senatör arkadaşlarımdan rica ediyorum.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Önerge okundu....

MAHMUT VURAL (Ankara) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Vural mümkün değildir. İçtüzüğün 58 nci maddesine göre leh ve aleyhte birer kişiye söz verilir, konuşmalar yapılmıştır. Verilen önerge İçtüzüğe uygundur. İçtüzüğün 4 ncü maddesi; Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanının tüm değişmesi halinde uygulanacak usulü tesbit eder. Seçimle ilgili ilk beyanatomda da ifade ettiğim gibi, Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanındaki açık yerlere seçim yapılmaktadır. Beraber veya ayrı ayrı yapılması Yüksek Heyetinizin takdirine bırakılmıştır. Takdir buyurulursa beraber yaparsınız, yoksa ayrı.

Üç seçimin beraber yapılmasını isteyenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Üç seçimin birarada yapılması kabul edilmiştir.

Şimdi Başkan için ilk sıraya bir sepet konacak, Başkanvekilliği için bir sepet konacak ve Divan üyeliği için bir sepet konacaktır.

Başkan için verilmiş önergeler sırasına göre adaylıklarını koyan sayın üyelere sayın üyeler tarafından aday olarak gösterilenlerin isimlerini okuyacağım, önergelerinin verilmiş sırasına göre; Sayın Tekin Arıburun İstanbul Senatörü.

Yüksek Başkanlığa

Açık bulunan Senato Başkanlığı için adaylığımı koyuyorum. Gereken işlemin yapılmasını arz ve rica ederim.

Istanbul

Tekin Arıburun

BAŞKAN — Sayın Tekin Arıburun adaylığını koymuş bulunmaktadır.

Sayın Macit Zeren.

Yüksek Başkanlığa

Başkanlık seçimi için adaylığımı koyuyorum gerekli işlemin yapılmasına müsaade buyurulmasını arz ederim.

Amasya

Macit Zeren

BAŞKAN — Sayın Macit Zeren, Başkanlık için adaylığımı koymuş bulunmaktadır.

Sayın Ahmet Nusret Tuna, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına hitaben bir önerge vermiştir.

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına Nevşehir Senatörü Sayın Prof. Dr. Emekli General

İbrahim Şevki Atasagun'u aday gösteriyorum, saygıyla arz ederim.

Kastamonu
Nusret Tuna

BAŞKAN — Bu önerge ile de Sayın Atasagun'un adaylığı konmuş bulunmaktadır.

Sayın Somunoğlu, Sayın Erdiç, Sayın Yeşilyurt, «Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına Nevşehir Senatörü Sayın İ. Şevki Atasagun'u aday gösteriyoruz» şekliyle bu adaylığa katılmış bulunmaktadırlar.

Sayın Öztürkçine de «Nevşehir C. Senatosu Üyesi İ. Şevki Atasagun'u Cumhuriyet Senatosu Başkan adayı olarak saygıyla arz ediyorum» diye adaylık koymaktadır.

Şu halde, Sayın Tekin Arıburun, Sayın Macit Zeren, Sayın İbrahim Şevki Atasagun kendileri tarafından aday gösterilmiş ve Sayın Atasagun Sayın bâzı üyeler tarafından aday gösterilmiş bulunmaktadırlar.

Başkanvekilliği İçtüzük hükümlerine göre Adalet Partisi Grupuna ait bulunmaktadır. Adalet Partisi Sayın Mehmet Ünal'dı'yı Cumhuriyet Senatosu Başkanvekilliği için aday göstermiştir.

Divan Kâtipliği için de kontenjanda hakkı bulunan A. P. si Sayın Ömer Ucuzal'ı aday göstermiş bulunmaktadır. Seçimlere geçeceğiz. Üç tasnif heyeti için:

Başkan için tasnif heyeti :

Sayın Rifat Öçten (Sivas) — Burada.

Sayın Oral Karaosmanoğlu (Manisa) — Burada.

Sayın Mukadder Öztekin (Adana) — Burada.

Başkanvekilliği seçimi için :

Sayın Hilmi Soydan (Maras) — (Yok sesleri)

Sayın Cemalettin İnkaya (Balıkesir) ?.. Burada.

Sayın Adnan Karaküçük (Maras) ?.. Buradalar.

Sayın Nahit Altan (Çanakkale) — Buradalar.

Divan Kâtip üyeliği için :

Sayın Kemal Turgut?.. Buradalar.

Sayın Selâhattin Cizrelioğlu?.. Yok.

Sayın Fevzi Halıcı?.. Burada.

Sayın Nâzım İnebeyli?.. Burada.

Şimdi nereden başlayacağımıza dair kura çekiyorum.

Burhan Titrek (Çankırı)

Üyelerden bir ricamız var. Gündemimizde bir kanun teklifi vardır. Bunun görüşülmesi yapılacaktır. Bu itibarla gündemimizde bulunan kanun teklifinin görüşülmesi tasnif sırasında yapılacaktır. Boş zamanı değerlendirmek bakımından sayın üyelerin oylarını kullandık-

tan sonra Genel Kurul salonunu terk etmemelerini, kanun teklifinin görüşmelerine katılmalarını özellikle rica edeceğim.

Oylama işlemine başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN — Oylarını kullanamayan sayın üye var mı? Oylama işlemi bitmiştir.

Gündemimizde bulunan kanun tasarısının müzakeresine geçiyoruz :

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürçlerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/511; Cumhuriyet Senatosu 2/245) (S. Sayısı : 1129) (1)*

BAŞKAN — Komisyon burada. Hükümet burada. Raporu okutuyorum :

Geçici Komisyon raporu

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi» Komisyonumuzun 11.4.1968 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakleriyle her yönden tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin gerekçesinde belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun teklifi Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilerek öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bu Raporda Başkan
Erzincan
F. Baysoy

Bu Raporda Sözcü
Ankara
Y. Köker

(1) 1129 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Bu Raporda Kâtip

Trabzon

Ö. L. Hocaoğlu

Erzurum

O. Alıhocagil

Balıkesir

N. Sarlıcalı

Çanakkale

Z. Termen

İstanbul

Ş. Akyürek

İstanbul

H. Berkol

BAŞKAN — Komisyon sözcüsü Sayın Yiğit Köker burada.. Devlet Bakanı Sayın Müftüoğlu burada. Tümü üzerinde söz isteyen? Tümü üzerinde söz isteyen yok Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik önergesi var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Aşağıya ismi çıkarılan (1129) sıra sayılı Kanun teklifinin, önemine binaen, ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Fehmi Baysoy

Erzincan

Geçici Komisyon Başkanı

Kanunun adı :

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerinin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi. (2/245)

BAŞKAN — İvedilikle görüşülmesi hususu Geçici Komisyon Başkanı tarafından istenmektedir. İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair Kanun

Madde 1. — Kadrosu kaldırılmak suretiyle açıkta kalan memurlar ile yasama organı üyeliğine seçilenlerden tekrar seçilmeyenler

veya Seçim Kanunu icabı istifa edip yasama organı üyeliğine seçilmeyenler veya yasama görevi sona erenler ile dışarıdan atanmış bakanlardan görevi sona erenler, iktisabettikleri memuriyet kadrolarındaki açıklara atanırlar.

Bunların - Seçim Kanunu icabı istifa edenlerden seçilmeyenler hariç - açık aylıkları tam olarak ödenir.

Açık aylığı almak suretiyle geçen sürelerin tamamı ile yasama görevlerinde ve bakanlıkta geçen süreler terfi ve emekliliklerinde sayılır. Yasama görevlerinde ve bakanlıkta geçen süreler, terfilerde, - akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar hariç - diğer şartlar dikkate alınmaksızın iki yıl esasına göre nazara alınır.

Açık aylıklarının tamamı üzerinden kurumlarınca emeklilik keseneği kesilerek karşılığı ile birlikte T. C. Emekli Sandığına gönderilir.

3659 ve 4620 sayılı kanunlara tabi kurum ve teşekküllerde çalışırken yasama organı üyeliğine seçilenler ve bakanlığa atananlarla bunlardan yasama ve bakanlık görevi sona erenlerde aynı esaslar dairesinde bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Yasama organı üyeliğine seçilmeden veya Bakanlığa atanmadan önceki bir tarihte emeklilik hakkı tanınan her hangi bir görevde bulunan kimseler, yasama veya Bakanlık görevleri sona erdiği takdirde, bu maddenin - açık aylığına hak kazanma konusundaki hükümleri hariç - diğer hükümlerinden faydalanırlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Buyurun Sayın Bingöl.

İSA HİSAN BİNGÖL (Muş) — Muhterem Başkan, değerli senatörler, müzakere edilmekte bulunan kanunun 1 nci maddesinin başlangıcında «Kadrosu kaldırılmak suretiyle açıkta kalan memurlar» tâbiri mevcut. Hakikaten memurun kendi sun'u taksiri bulunmadan kadrosunun ilgası suretiyle memurun mutazarrır olması hali nazarı itibara alınarak, kendisinin haklarının korunması, kanuni bir imkân içine getirilmek istenmektedir. Bu, şükranla karşılanmakta olan bir konu.

Ancak, buna benzer bir ikinci konuyu da bilgilerinize arz etmek, dikkatinizi bu noktaya teksif etmek ve yine memurun kendi sun'u taksiri olmadan hakkında yapılmış olan işlemler-

den dolayı vâkı kayıplarının telâfisi konusunu temin etmek için söz almış bulunmaktayım.

Muhterem senatörler, memurlar her an şai-beden veya fiilî anormal hizmetlerden uzak bulunamazlar. Memur bazan hakikaten suç işler. Fakat bazan da suç işlemiş durumda mütalâa edilip lüzumu muhakeme kararı alınır, mahkemeye sevk edilir. Fakat umumiyetle mahkemeye sevk edilmiş olmasına, bu zan içinde mahkemeye sevk edilmiş olmasına rağmen beraetle de neticelenmiş olabilir. Bu takdirde memurların uzun müddet lüzumu muhakeme kararları mevcuttur, diye terfileri yapılamamıştır. Barem Kanununa göre üç senelik bir müddet, normal bir terfi süresi sayıldığına göre, lüzumu muhakeme kararı alınmayan bir memur, normal olarak, terfi etmekte; fakat hakkında böyle bir karar mevcudolduğunda bazan 5 sene, bazan 6 sene beklemekte ve çok sonraları kendisinin bu kaybının telâfisi konusu da mümkün olmamakta; hele bilhassa yukarı kadrolara çıkıldıkça bu imkân tamamen elden gitmektedir. Bendeniz bu mevzu hakkında bu hususun dikkate alınmasını bilhassa Heyeti Âliyenizden istirham etmekteyim. Ancak kanunun birinci maddesine bunun ilâve edilmesini hayli güç, kanun tekniği bakımından biraz da imkânsız mütalâa ettiğimiz için bu konunun da nazarı itibara alınmasını, kadro kaldırılmak suretiyle açıkta kalanların yanında da lüzumu muhakeme kararı alınmış olmasına rağmen beraet etmiş olanlar hakkında da terfi etmemek suretiyle geçirmiş olduğu sürelerin de nazarı itibara alınmasını ve bu müstesep haklarının kıymetlendirilmesi konusunda kıymetli mütalâalarınızı istirham ediyorum ve bunu bir geçici madde olarak bir takrimle Başkanlık Divanına sunmuş bulunuyorum, iltifatınızı rica ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Komisyon adına Sayın Köker.
GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan, sayın senatörler,

Halen yürürlükte bulunan mevzuata göre, kadro dolayısıyla açıkta kalan memurlara fiilî hizmet süreleri esas alınmak şartı ile 1/4, 1/3, 1/2 oranlarında açık maaşı verilmekte, açık maaşı alınmak suretiyle geçen sürenin ancak yarısı emeklilikte sayılmakta, terfide nazara alınmamaktadır.

Memuriyetten, Cumhuriyet Senatosu üyeliğine veya milletvekilliğine seçilmiş bulunanlardan bu görevleri sona erenlere de, bir memuriyete tâyin edilinceye kadar kadro dolayısıyla açıkta kalan memurlar gibi açık maaşı verilmekte, açıkta geçen sürenin yarısı emeklilikte sayılmakta, terfide nazara alınmamaktadır.

Üniversite profesörlüğünden veya hâkimlikten Parlâmento üyeliğine seçilmiş bulunanlardan yasama görevi sona erenler tekrar üniversite profesörlüğüne veya hâkimliğe tâyin edildikleri takdirde yasama görevlerinde geçen süreler profesörlükte veya hâkimlikte geçmiş gibi tam olarak sayıldığı halde diğer memuriyetlere tâyin halinde yasama görevinde iken yükselmiş bulunan derece tutarı ile değil, yasama görevine seçilmeden önceki bıraktığı müktesep derecesinin ancak iki üst derecesi ile tâyin edilebilmektedirler.

657 sayılı Devlet memurları Kanunu ile (Md. 91); kadro dolayısıyla açıkta kalan memurlara, bir vazifeye tâyin edilinceye kadar aylıklarının tam olarak verilmesi, bu şekilde geçen sürenin emeklilikte tam olarak sayılması, hususları öngörülmüştür.

Memuriyetten Parlâmento üyeliğine seçilmiş veya dışardan Bakanlığa atanmış bulunanlardan yasama ve bakanlık görevleri sona erenlere de, tekrar bir vazifeye tâyin edilinceye kadar aylıklarının tam olarak verilmesi, bu şekilde geçen sürenin emeklilik ve terfide tam olarak sayılması da 657 sayılı Devlet memurları Kanununun 92 nci maddesiyle hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bunların bu vazifelerde iktisabetmiş oldukları son derece tutarı esas alınmak suretiyle vazifeye alınabilecekleri öngörülmüş ise de; Anayasa Mahkemesinde bu kanunun bir kısım hükümleri Anayasaya aykırı görülerek iptal edilmiş, bu karara göre kanunun bâzi hükümlerinin değiştirilmesi hususundaki çalışmalar henüz tamamlanmamış olduğundan Parlâmentoya intikal etmemiş, T. C. Emekli Sandığı Kanunu üzerinde Personel Kanunlarına paralel olarak yapılan hazırlık çalışmalarının da tamamlanmamış bulunması dolayısıyla, görüşülmekte bulunan bu kanunla, Devlet Memurları Kanunu ile kabul edilmiş ve memurların lehine olan bu hükmün Personel Kanunlarının uygulanması

beklenilmeden şimdiden tatbik sahasına konulması sağlanacaktır.

657 sayılı Kanunla;

a) Kadro dolayısıyla açıkta kalan memurlara ne şeffide açık maaşı verilecek, açıkta geçen süreler, emeklilikte ve terfide sayılacaksa,

b) Memuriyetten Parlâmento üyeliğine seçilmiş, Bakanlığa atanmış olanların bu görevleri sona erdiğinde, bunlara ne şekilde açık maaşı verilecek, memuriyete hangi müktesebatı esas alınarak tâyin edilecekse,

İşte görüşülmekte olan bu kanuna göre de, 657 sayılı Kanunda olduğu gibi açık maaşı verilecek, memuriyete tâyin edilerek açıkta geçen süreler, emeklilikte ve terfide tam olarak nazara alınacaktır.

Bu kanunun geçici maddesi ile de, 1.1.1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girinceye kadar kadro dolayısıyla açık maaşı almış olanlardan halen Parlâmento üyesi veya emekliliğe tabii görevler de bulunanların açık maaşı almak suretiyle geçen sürelerinin, kesenek farklarını faizi ile T. C. Emekli Sandığına ödedikleri takdirde emeklilik ve terfide tam olarak sayılması, Parlâmento üyeliğinde bulunan veya bulunmuş olanların yasama görevlerinde geçen sürelerinin terfide iki yıl esasına göre nazara alınması, bu durumda olup ta kanunun yürürlüğe girdiği tarihte açıkta bulunanlardan Parlâmento üyeliğine seçileceklerle emeklilik hakkı tamnan vazifeye tâyin edileceklerin de bu haklardan faydalanmaları sağlanmış bulunmaktadır. Komisyonumuz bu tasarının biraz önce kabul ettiğiniz şekilde ivedilik ve öncelikle kanunlaşması hususunda Yüce Senatonun yardımlarını istirham etmektedir

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Öztekin.

MUKADDER ÖZTEKİN (Adana) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; ben kanunun 1 nci maddesi üzerinde söz aldım. Bir ufak noktaya ihmal edilmiş kanaatimce, 1 nci maddenin ikinci fıkrasında şöyle bir ibare var : «Bunlardan Seçim Kanunu icabı istifa edenlerden seçilmeyenler hâmiş, açık aylıkları tam olarak ödenir.» Bu kanun redaksiyonunda açık aylık tâbirinde şunun da eklenmesini bir önerge ile teklif ettim. «Açık aylık ve ödenekleri.» Çünkü

bugün Türkiye'de ödenek almıyan çeyitli nam-
lar altında gerek temsil ödenođi, gerek tazmi-
nat almıyan devlet memurları yoktur. Bine-
naleyh maddenin Büyük Millet Meclisinden
geldiği şekilde burada kabulü halinde yarın
tatbikatta muhasebede ihtilâflar doğacaktır ve
hiçbir muhasip bu şekilde maaş alacak kimse-
ye ödeneklerini ödemiyecektir.

Bu tadile Senatorun iltifatı yerinde olacak-
tır. Bugün, meselâ bir örnek vermek isterim.

hâkimler, bu şekilde seçilmiş bir hâkim arka-
daş, yarın seçilmeyip de tekrar vazifeye döne-
ceđi zaman kendisine ilgili muhasibin tediye
edeceği sadece aylığıdır, ödenoği değildir..
Çünkü, madde sarih, mâruzatım bundan iba-
rettir, teklifimi de Riyasete takdim ettim, ilti-
fat görürse memnun olurum.

BAŞKAN — Kanun teklifinin görüşülmesi-
ne devam edeceğiz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

21. —*Başkanlık Divanında açık bulunan üye-
liklere seçim.*

BAŞKAN — Seçim sonuçlarını Yüksek Ge-
nel Kurula arz ediyorum:

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Başkan seçimi için
yapılan oylamaya (164) üye katılmış ve netice-
de ilişik listede adları yazılı zevat hizalarında
gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Tasnif Heyeti

Üye	Üye
Sivas	Manisa
Rifat Öçten	Oral Karaosmanoğlu

Üye

Adana

Mukadder Öztekin

İ. Şevki Atasaođun	(65) yalnız altmışbeş
Tekin Arıburun	(28) yalnız yirmisekiz
Macit Zeren	(68) yalnız almışsekiz
Ahmet Yıldız	(2) yalnız iki
Boş	(1) yalnız bir

ikinci tura geçeceğiz,

Başkanvekilliği için yapılan seçim neticesi-
ni okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Başkanlık Divanında açık bulunan bir Ba-
şkanvekilliği için yapılan seçime (161) üye ka-
tılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı ze-
vat hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Çanakkale	Bahkesir
Nahit Altan	Cemalettin İnkaya

Üye

Adnan Karaküçük

Mehmet Ünalđı	116 (Yüzonaltı)
Selâhattin Cizrelioğlu	2 (iki)
Macit Zeren	2 (iki)
İ. Şevki Atasaođun	1 (Bir)
Ömer Uzual	1 (Bir)
Turgut Cebe	1 (Bir)
Boş	35 (Otuzbeş)
Boş zarf	3 (Üç)

161 yúzaltmışbir

BAŞKAN — Sayın Ünalđı gerekli salt ço-
ğunluđu temin ederek Cumhuriyet Senatosu
Başkanvekilliğine seçilmiş bulunmaktadır. Ken-
dilerini tebrik eder başarılar dilerim. (Alkış-
lar)

Divan Kâtipliği seçimi neticesini okutuyo-
rum.

Yüksek Başkanlığa

Başkanlık Divanında açık bulunan bir kâtip-
lik üye için yapılan seçime (162) üye katılmış
ve neticede ilişik listede adları yazılı zevat hi-
zalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Tasnif Heyeti

Üye	Üye
Denizli	Nâzım İnebeyli
Ali Kemal Turgut	

Üye

Feyzi Halıcı

13.6.1968

Ömer Ucuzal Eskişehir (123) Y. yüzvir-
miüđ

Macit Zeren	Amasya	(2) Y. iki
Turan Kapanlı	Ankara	(1) Y. bir

Şeref Kayalar Bursa (1) Y. bir
 Mehmet Ünalı Adana (1) Y. bir
 Yiğit Köker Ankara (1) Y. bir
 Boş (33) Y. Otuzüç

BAŞKAN — Sayın Ucuşal böylelikle salt çoğunluğu temin etmiş vee Divan üyeliğine seçilmiş bulunmaktadır. Kendisini tebrik ederim. (Alkışlar).

TEKİN ARIBURUN (İstanbul) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Niçin Sayın Tekin Arıburun.

TEKİN ARIBURUN (İstanbul) — Arkadaşlarıma teşekkür edeceğim.

BAŞKAN — Buyurun kürsüden ifade edeceksiniz.

TEKİN ARIBURUN (İstanbul) — Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri, sevgili arkadaşlarım; açık olan Başkanlığa namzetliğimi koyduğum için evveleminde hepinizden özürler dilerim. Hiç şüphesiz beni destekliyen arka-

daşlarım vardı. Nitekim gördüm; kendilerine samimî minnet ve şükranlarımı arz ederim. Diğer arkadaşlara da, beni uyardıkları için bilhassa, gayet samimî teşekkürlerimi sunarım.

Hepinizi saygularıyla selâmlarım, (Alkışlar)

BAŞKAN — Başkanlık için iki aday mevcuttur. Tura devam edeceğiz.

İkinci tura Çankırı ilinden itibaren isimler okunarak başlanacaktır.

Sayın üyelerden, biraz evvel görüşülmeye başlanan kanun teklifinin müzakeresini bitirmek için oylamadan sonra salonu terk etmemelerini rica edeceğim.

(Çankırı ilinden itibaren isimler okunarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devamı)

1. — *Kadro dolayısıyla açığa kalanların açığa geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/511; Cumhuriyet Senatosu 2/245) (S. Sayısı : 1129) (1)*

BAŞKAN — Kanun teklifinin görüşülmesine devam ediyoruz. Sayın Öztürkçine, buyurunuz.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; tasarı, cidden büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Bâzı sayın üyelerimiz vermiş oldukları önergelerinde bunu ödemeye de teşmiline ait arzularını izhar etmişlerdir. Kanunun anaruhunda hizmet esastır. Hizmet esas olduğuna göre, ödenek gibi mevzuların bu kanunun ruhu ile alâkası yoktur. Bu sebeple verilen önerge yerinde değildir, reddedilmesi icabetmektedir.

Yalnız bendenizin merak ettiğim husus, meselâ bendeniz 1961 yılında senatör olduktan sonra, eski kanuna göre iki terfi süresi imkânı mevcut idi ve biz bu iki süre içinde emekliliği-

mizi devam ettiriyorduk. Şimdi burada her iki senede bir terfi imkânı sağlandığına göre, bu arada geçen emeklilik keseneklerini biz doğrudan doğruya mı keseceğiz, yoksa mensubu olduğumuz müessesede buna iştirak edecek midir? Bu hususun vuzuha kavuşması için söz aldım. Komisyon bu mevzuda izahat verirse memnun olurum.

BAŞKAN — Sayın Baysoy, komisyon adına buyurunuz efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI FEHMİ BAYSOY (Erzincan) — Sayın Öztürkçine arkadaşlarımız iki şeye temas ettiler. Bunlardan bir tanesi, ödeneğin kesintisi nasıl olacak diyorlar. Gayet tabii olarak Emekli Sandığı herkesin borçlanma miktarını kendisine bildirecektir. Bu borçlanma miktarı hem maaş sahibi bir kısmını ödiyecek; şimdi cari olduğu usul ve hile. Ve bir kısmını da ait olduğu müessese ödiyecektir.

İkinci mevzua gelince Bu, devre dâhilinde iki senede bir terfi kabul edildiğine göre, senatör olarak ve milletvekili olarak bundan evvelki seneler de hesap edilerek bu terfi senelerine iblağ edilecektir.

Hürmetlerimle.

(1) 1129 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BAŞKAN — Başka söz isteyen Yok. Verilmiş bir önerge vardır, birinci madde ile ilgili; okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kadem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin 1 nci maddesinin 2 nci fıkrasının açık aylıkları ibaresine «ve ödenekleri» tam olarak ödenir ilâvesinin yapılmasını arz ve teklif ederim.

Mukadder Öztekin
Adana Senatörü

BAŞKAN — Komisyon?.. Katılmıyor. Hükümet .. Katılmıyor.

Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır. Dikkate alınıp alınmaması konusunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Maddeyi bu ckindüğü şekli ile oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — 5434 sayılı Kanunun 15 nci maddesine 5951 sayılı Kanunla eklenen ve 6244 sayılı Kanunla değiştirilen (1) fıkrasının bu kanuna aykırı hükmü kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde — 1.1.1950 tarihinden sonra, birinci madde kapsamına girenlerden (Seçim Kanunu icabı istifa edenlerden seçilemeyenler hariç) halen;

a) Yasama organı üyesi veya bakan olanlar; ve

b) Emeklilik hakkı tanınan görevlerde,

Bulunanlar, açıkta kaldıkları sürelerle ait kesenek farklarını % 5 faizi ile birlikte ve bir yıl içinde T. C. Emekli Sandığına ödedikleri takdirde karşılık farkları Sandıkça kurumlarından alınmak suretiyle, geçen süreler, emeklilik ve terfilerinde tam olarak sayılır.

Bu madde, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte açıkta olanlardan sonradan yasama organı üyeliğine seçilecekler ile bakanlığa atanacaklar ve emeklilik hakkı tanınan görevlere tayin edile-

cekler hakkında da uygulanır. Bunlar hakkında bir yıllık süre, göreve tayin edildikleri veya seçildikleri tarihlerden başlar.

Yasama görevlerinde geçen süreler terfilerde iki yıl esasına göre nazara alınır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir ikinci geçici madde ilâvesiyle ilgili bir önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Şifhen arz etmiş olduğum sebeplere müsteniden 1129 sayılı Tasarıya aşağıdaki metnin geçici 2 nci madde olarak ilâvesini arz ederim.

Mus

İsa Hisan Bingöl

Geçici madde 2.

Lüzumu muhakemesi vesilesiyle normal terfi sürelerinde terfi ettirilmemiş olan memurların, beraet etmeleri şartıyla bekletildikleri süreleri terfi sürelerine sayılır.

Bunların bekletilme sürelerine ait kesenek farkları hakkında geçici 1 nci maddedeki açıkta geçen sürelerle ait hüküm aynen uygulanır.

BAŞKAN — Komisyon?.. Katılmıyor. Hükümet?.. Katılmıyor. Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır. Dikkate alınıp alınmaması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Madde 3. — Bu kanun yayımını takibeden uygulamadan itibaren yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin tümü üzerinde leh ve aleyhte söz isteyen?.. Yok. Tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif kanunlaşmıştır.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ ÇENEBİ KURULA SUNUŞLARI (Devamı)

21. — Başkanlık Divanında açık bulunan üyeliklere seçim.

BAŞKAN — Başkanlık seçiminin ikinci tur sonucunu okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Başkan seçimi için yapılan oylamaya (160) üye katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı zevat hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Tasnif Heyeti

Üye	Üye
Sivas	Manisa
Rifat Öçten	Oral Karaosmanoğlu
	Üye
	Adana
	Mukadder Öztekin

Macit Zeren	(78) Yalnız yetmişsekiz
İ. Şevki Atasagun	(78) Yalnız yetmişsekiz
Şeref Kayalar	(2) Yalnız iki
Boş	(2) Yalnız iki

Üçüncü tur seçimde Anayasanın 84 ncü maddesinin gerektirdiği tam üye sayısının üçte iki...

ŞEREF KAYALAR (Bursa) — Arkadaşlardan rica ediyorum, benim adaylığım mevzuubahis değildir, bana oy veren arkadaşlardan istirham ediyorum.

BAŞKAN — Anayasanın 84 ncü maddesi gereğince üçüncü oylamada üçte iki oy çoğunluğu aranmayacaktır. Tam üye sayısının satçoğunluğu olan 92 oyu temin eden üye Başkan seçilmiş olmaktadır.

Üçüncü tur oylamasına geçeceğiz, zarflar dağıtılın.

Zarflar dağıtılmış bulunmaktadır. Seçim oylamasına başlıyoruz.

(Cankırı Üyesi Gürhan Titrek'ten başlamak suretiyle oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? (Yok.) Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Başkanlık seçimlerine ait üçüncü tur sonuçlarını okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Başkan seçimi için yapılan oylamaya (160) üye katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı zevat hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Tasnif Heyeti

Üye	Üye
Sivas	Manisa
Rifat Öçten	Oral Karaosmanoğlu
	Üye
	Adana
	Mukadder Öztekin
	13 . 6 . 1968

İ. Şevki Atasagun	(79) Yalnız yetmişdokuz
Macit Zeren	(78) Yalnız yetmişsekiz
Boş	(3) Yalnız üç

BAŞKAN — Dördüncü tura geçiyoruz. İzin verirseniz bu turu da yapalım.

(Oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye?.. Yok. Oy toplama muamelesi bitmiştir.

(Oyların tasnifi yapıldı.)

BAŞKAN — Dördüncü tur sonucunu arz ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Başkan seçimi için yapılan oylamaya (159) üye katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı zevat hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Tasnif Heyeti

Üye	Üye
Sivas	Manisa
Rifat Öçten	Oral Karaosmanoğlu
	Üye
	Adana
	Mukadder Öztekin
	13 . 6 . 1968

İ. Şevki Atasagun	(80) Yalnız seksen
Macit Zeren	(77) Yalnız yetmişyedi
Boş	(2) Yalnız iki

BAŞKAN — İştirak nisbeti düşmekte, oylar ise sabit haldedir. Bir netice alma imkânı da görülmemektedir. Esasen tatil için bir önerge verilmiş bulunmaktadır. Yeni imkânlar sağlanması ve netice alınması ümidiyle 18 Haziran 1968 Salı günü saat 18.00 de toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 17,45

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

51 NCI BİRLEŞİM

13 . 6 . 1968 Perşembe

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Başkanlık Divanında açık bulunan üyelere seçim.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞ- TIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

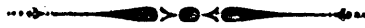
V

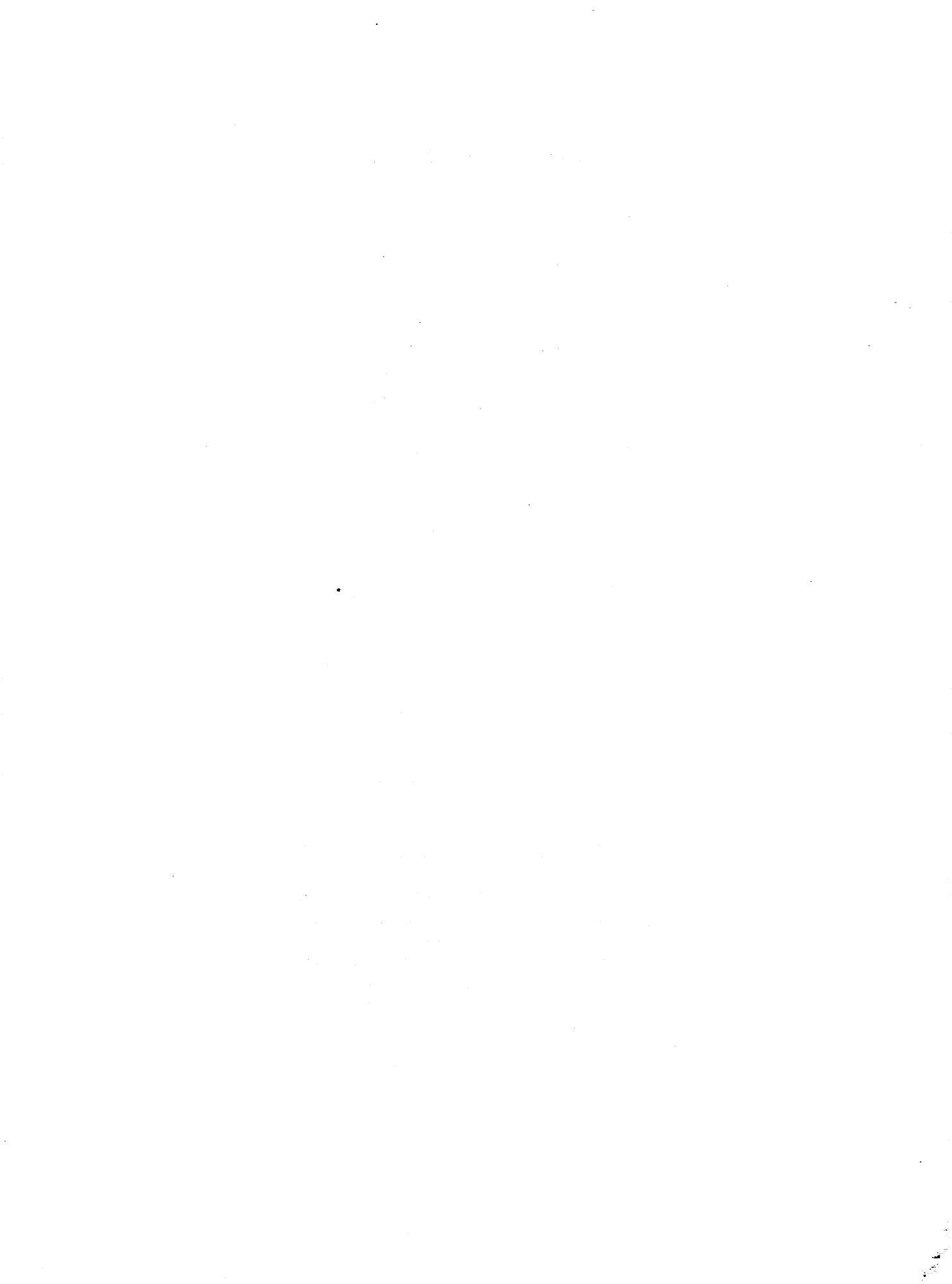
İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/511; Cumhuriyet Senatosu 2/245) (S. Sayısı : 1129) [Dağıtma tarihi : 11 . 4 . 1968]

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/511; Cumhuriyet Senatosu 2/245)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 477)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4280 - 2/511

9 . 4 . 1968

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 8 . 4 . 1968 tarihli 70 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 17 . 5 . 1967 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 8 . 4 . 1968 tarihli 70 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 477)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 2/245
Karar No. : 2

11 . 4 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi» Komisyonumuzun 11 . 4 . 1968 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakleriyle her yönden tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin gerekçesinde belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun teklifi Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilerek öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bu Raporda Başkan

Erzincan
F. Baysoy

Erzurum
O. Alihocagil

Bu Raporda Sözeü

Ankara
Y. Köker

İstanbul
Ş. Akyürek

Bu Raporda Kâtip

Trabzon
Ö. L. Hocaoglu

Balıkesir
N. Sarlıcalı

Çanakkale
Z. Termen

İstanbul
H. Berkol

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Kadrosu kaldırılmak suretiyle açıkta kalan memurlar ile yasama organı üyeliğine seçilenlerden tekrar seçilmeyenler veya Seçim Kanunu icabı istifa edip yasama organı üyeliğine seçilmeyenler veya yasama görevi sona erenler ile dışarıdan atanmış bakanlardan görevi sona erenler, üktisabettikleri memuriyet kadrolarındaki açıklara atanırlar.

Bunların - Seçim Kanunu icabı istifa edenlerden seçilmeyenler hariç - açık aylıkları tam olarak ödenir.

Açık aylığı almak suretiyle geçen sürelerin tamamı ile yasama görevlerinde ve bakanlıkta geçen süreler terfi ve emekliliklerinde sayılır. Yasama görevlerinde ve bakanlıkta geçen süreler, terfilerde, - akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar hariç - diğer şartlar dikkate alınmaksızın iki yıl esasına göre nazara alınır.

Açık aylıklarının tamamı üzerinden kurumlarına emeklilik keseneği kesilerek karşılığı ile birlikte T. C. Emekli Sandığına gönderilir.

3559 ve 4620 sayılı kanunlara tabi kurum ve teşekküllerde çalışırken yasama organı üyeliğine seçilenler ve bakanlığa atananlarla bunlardan yasama ve bakanlık görevi sona erenler de aynı esaslar dairesinde bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Yasama organı üyeliğine seçilmeden veya Bakanlığa atanmadan önceki bir tarihte emeklilik hakkı tanınan her hangi bir görevde bulunan kişiler, yasama veya Bakanlık görevleri sona erdiği takdirde, bu maddenin - açık aylığına hak kazanma konusundaki hükümleri hariç - diğer hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 2. — 5434 sayılı Kanunun 15 nci maddesine 5951 sayılı Kanunla eklenen ve 6244 sayılı Kanunla değiştirilen (İ) fıkrasının bu kanuna aykırı hükmü kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra, birinci madde kapsamına girenlerden (Se-

(Cumhuriyet Senatosu

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisince kabul edilen Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

S. Sayısı : 1129)

(Millet Meclisinin Kabul ettiği metin)

çim Kanunu icabı istifa edenlerden seçilemeyenler hariç) halen;

a) Yasama organı üyesi veya bakan olanlar; ve

b) Emeklilik hakkı tanınan görevlerde,

Bulunanlar, açıkta kaldıkları sürelerle ait kesenek farklarını % 5 faizi ile birlikte ve bir yıl içinde T. C. Emekli Sandığına ödedikleri takdirde karşılık farkları Sandıkça kurumlarından alınmak suretiyle, geçen süreler, emeklilik ve terfilerinde tam olarak sayılır.

Bu madde, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte açıkta olanlardan, sonradan yasama organı üyeliğine seçilecekler ile Bakanlığa atanacaklar ve emeklilik hakkı tanınan görevlere tâyin edilecekler hakkında da uygulanır. Bunlar hakkında bir yıllık süre, göreve tâyin edildikleri veya seçildikleri tarihlerden başlar.

Yasama görevlerinde geçen süreler terfilerde iki yıl esasına göre nazara alınır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımını takibeden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

